

سال دوم

جلسه ۳۹

سال تحصیلی ۹۰ - ۹۱

۲۳ / ۹ / ۹۰ چهارشنبه

اقوال در بحث حروف

قول سوم

حرف و اسم
در معنا
با هم مختلف اند

قول دوم

بزرگسی نتند
حرفی نتند
هم معنا هستند

قول اول

بزرگسی نتند
حرفی نتند
دارای معنا نیستند

اقوال در بحث حروف

قول سوم

حرف و اسم

در معنا

با هم مختلف اند

نظریه اول:
نظریه مرحوم نائینی

• بررسی شد

نظریه دوم:
نظریه مرحوم اصفهانی

۱. تقریر مرحوم خوئی + مرحوم فاضل

۲. تقریر شهید صدر + آیت الله وحید

۳. تقریر مرحوم روحانی

بررسی «وجود رابط» در عالم عین

برخی مخالف و برخی موافق اند

مرحوم علامه طباطبائی

موافقین

مرحوم امام خمینی

مرحوم خوئی

مخالفین

بررسی «وجود رابط» در عالم ذهن

ظاهراً این بحث «اتفاقی» است

بررسی ماهیت داشتن «وجود رابط»

بسیاری از بزرگان : وجود رابط، ماهیت ندارد

لذا : احتمالاً مراد قائلین «وضع حروف برای ماهیت وجود رابط» آن است که :
حروف برای «مفهوم وجود رابط» وضع شده است

اگر مراد آن است که : «وجود رابط ذهنی و خارجی»، دارای ماهیت مشترک هستند
باید گفت که : وجود رابط دارای ماهیت نیست (نه در ذهن و نه در خارج)

اگر مراد آن است که : وجود رابط باعث پیدایش مفهومی غیر مستقل در ذهن می شود
باید گفت که : این سخن از اشکال مذکور مبرّی است

به عبارت
دیگر

«ماهیت نداشتن» به معنای «مفهوم نداشتن» نیست!

بسیاری از مفاهیم ذهنی دارای ماهیت نیستند : مثل مفهوم وجود / مفهوم کلی

سؤال : وجود رابط که یقیناً ماهیت و مفهوم مستقل ندارد آیا دارای مفهوم غیر مستقل می باشد؟

نظر علامه طباطبائی

معنای حرف : مفهومی است که از «وجود فی غیره» انتزاع می شود
+ حرف حاکی از آن مفهوم غیر مستقل است

نکته : «غیر مستقل بودن مفهوم» یعنی : باید در ضمن مفاهیم اسمی و مستقل، لحاظ شوند

تغییر «ماهیت» به «مفهوم غیر مستقل»!
نظر مرحوم اصفهانی طبق تقریر شهید صدر و آیت الله وحید را می توان با :
تغییر «ماهیت» به «مفهوم غیر مستقل» از اشکالات مبرّی نمود

تقریر برتو!

آنچه از مرحوم شهید صدر خواندیم به فرموده مرحوم اصفهانی نزدیک تر است

کلام مرحوم اصفهانی در «بحوث فی الاصول»

«علقه وضعیه» : بین طبیعی لفظ و طبیعی معنی است

پس : وجود عینی و وجود ذهنی معنی در موضوع و موضوع له، دخالت ندارد

پس : نسبت اگرچه متقوم به دو طرفی است که موجود هستند
ولی : موضوع له حروف، «ذات» آن نسبت است و نه وجود آن.